

Huvudman

Karlshamns kommun
info@karlshamn.se

Beslut

Datum 2026-06-25
Dnr SI 2026:3302
Sida **1 (22)**

Ärendet

Tillsyn av anpassade gymnasieskolan Vägga gymnasieskola 1a i Karlshamns kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Karlshamns kommun att senast den **30 november 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande garanterade undervisningstid, lärarledd undervisning, anmäla och utreda behov av särskilt stöd, åtgärdsprogram, studie- och yrkesvägledning och plan mot kränkande behandling. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Karlshamns kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Karlshamns kommun ska vidta följande åtgärder

Garanterad undervisningstid

1. Se till att huvudmannen beslutar om antalet undervisningstimmar per ämnesområde samt beslutar om hur undervisningstiden ska fördelas över fyra år. (4 kap. 22 § gymnasieförordningen [2010:2039]). Huvudmannen ska dokumentera sitt beslut och inkomma med denna dokumentation i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder.
2. Se till att elever som går individuellt program får minst sin garanterade undervisningstid om 3600 timmar fördelat på fyra år. (19 kap. 20 § skollagen). Huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder ska innefatta uppgifter om hur undervisningstiden fördelats per dag och vecka för läsåret 2026/2027 för elever på individuellt program.

Läroled undervisning

1. Se till att elever på individuellt program får undervisning under ledning av lärare. (1 kap. 3 § och 2 kap. 15 § skollagen). Huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder ska innefatta uppgifter om vilken/vilka lärare som bedriver undervisning för respektive lektion för samtliga elever på individuellt program.

Anmäla och utreda behov av särskilt stöd

1. Se till att alla elever som, trots extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, befaras inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas anmäls till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att extra anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 7 § skollagen). Huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder ska innefatta uppgifter om hur många anmälningar som inkommit under perioden den 25 juni till och med den 23 november 2026 och vilket datum anmälan gjorts för respektive elev. Dokumentationen ska ges in i samband med redovisningen av vidtagna åtgärder.
2. Se till att rektorn startar en utredning om en elevs behov av särskilt stöd för varje anmälan som inkommer till rektorn. (3 kap. 7 § skollagen). Huvudmannens redovisning av åtgärder ska innefatta uppgifter om hur många sådana utredningar som startats under perioden den 25 juni till och med den 23 november 2026. Denna dokumentation, samt datum för när respektive anmälan inkommit och utredning startats, för respektive elev ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder

Åtgärdsprogram

1. Se till att rektorn fattar beslut om reducerat program inom ett åtgärdsprogram (9 kap. 6 § gymnasieförordningen). Huvudmannens redovisning av åtgärder ska innefatta uppgifter om antal beslut om reducerat program som fattats under perioden den 25 juni till och med den 23 november 2026.
2. Se till att det av samtliga upprättade åtgärdsprogram framgår datum för när åtgärdsprogrammet ska följas upp och utvärderas (3 kap. 9 § skollagen).

Studie- och yrkesvägledning

1. Se till att eleverna har tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses (2 kap. 29 § skollagen).

Plan mot kränkande behandling

1. Se till att årligen upprätta en plan mot kränkande behandling som omfattar en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under läsåret 2026/2027 (6 kap. 8 § skollagen). Huvudmannen ska vid redovisningen inkomma med aktuell plan för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser extra anpassningar och arbetsplatsförlagt lärande.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2026:3302) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys våren 2026 inlett en tillsyn av anpassade gymnasieskolan Vägga gymnasieskola 1a i Karlshamns kommun. I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Vägga gymnasieskola 1a följer gällande bestämmelser om garanterad undervisningstid, lärarledd undervisning, extra anpassningar, anmälan och utredning av behov av särskilt stöd, åtgärdsprogram, studie- och yrkesvägledning, plan mot kränkande behandling och arbetsplatsförlagt lärande.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, elevassistenter, personal i elevhälsan, rektorer¹ samt lektionsbesök den 26 och 27 maj 2026. Representanter för huvudmannen² har också intervjuats genom en digital intervju den 9 juni 2026. Som en del av tillsynen har även

¹ I rektorsintervjun har en tillförordnad rektor för perioden maj 2025 till och med april 2025 deltagit tillsammans med en nytilträd rektor från 1 maj 2026.

² I intervjun deltog förvaltningschefen, som tillika är verksamhetschef för bland annat anpassade gymnasieskolan, och en utbildningssamordnare.

dokumentation granskats, bl.a. elev- och personalscheman och upprättade åtgärdsprogram. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Garanterad undervisningstid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannens fördelning av undervisningstid

I intervju med representanter för huvudmannen framkommer att huvudmannen inte har fattat beslut om antal undervisningstimmar per ämnesområde för individuellt program. Förvaltningschefen säger att de inte har någon fastställd timplan men att fördelningen av de 3600 timmar som eleverna minst ska ha under sina fyra år i anpassade gymnasieskolan ska fördelas jämnt, med 900 timmar per läsår. Enligt förvaltningschefen är denna instruktion om en jämn fördelning av undervisningstiden en praxis som fanns redan innan förvaltningschefen tillträdde sin tjänst för sju år sedan. Något skriftligt beslut om fördelning av undervisningstid har dock inte kommunicerats med rektorn och personalen. Enligt förvaltningschefen fördelas tiden per ämnesområde olika för olika elever utifrån elevernas olika behov och det är genom elevernas individuella studieplaner som elevernas garanterade undervisningstid ska kunna säkerställas.

Schemalagd undervisningstid

Av intervjuer med elevassistenter och lärare på individuellt program, ansvariga schemaläggare, representanter för elevhälsan och rektorn framkommer att de har så kallad samlad skoldag för elever på individuellt program. På fråga till elevassistenter och lärare om vad som menas med

samlad skoldag säger personalen att det betyder att det egentligen är lektion hela dagen och att allt som de gör under skoldagen är ett lärande för eleverna. Enligt representanter för huvudmannen har schemat lagts utifrån ett upplägg med en samlad skoldag under åtminstone de senaste sju läsåren. Förvaltningschefen säger att det var den dåvarande rektorn som fattade beslut om samlad skoldag. Skoldagen ska då vara förlagd mellan klockan 08.00 och 13.30 varje dag, undantaget en dag per vecka då tiden är förlagd fram till klockan 14.00, inräknat 30 minuters lunch varje dag. Förvaltningschefen säger att detta ska ge eleverna sin garanterade undervisningstid utifrån en beräkning om att de har 178 skoldagar under ett läsår, vilket innebär att eleverna ska ha strax över 5 timmars undervisning per dag för att komma upp i 900 timmar per läsår.

Inför Skolinspektionens tillsyn har huvudmannen inkommit med scheman för samtliga elever på individuellt program. I de inkomna schemana finns en vitmarkerad kolumn för varje skoldag i enlighet med de tidsangivelser som framgår ovan, där det står "Lektion" och en lärarsignatur. På fråga till personalen vad denna kolumn innebär svarar samtliga att den enbart är till för att respektive mentor ska kunna närvarorapportera. Lärare för individuellt program säger att de inte har undervisning under hela den här markerade tiden utan att eleverna har lektion under de färgmarkerade lektionstillfällena som också finns angivna i elevernas scheman. Av de inkomna schemana framgår att de färgmarkerade schemapositionerna, kopplade till olika ämnesområden, är fördelade så att varje skoldag består av mellan 3 timmar och 45 minuter och 4 timmar och 30 minuters undervisningstid. Elevers individuella scheman omfattar totalt mellan 20 timmar och 15 minuter och 21 timmar och 15 minuter av dessa färgmarkerade schemapositioner per vecka.

Av de inkomna schemana framgår vidare att elevernas scheman också omfattar gråmarkerade positioner om mellan 60 och 105 minuter totalt per dag, bland annat i samband med lunchtid. På fråga till elevassistenter vad de gråmarkerade positionerna innebär svarar de att eleverna då har rast och att eleverna själva får välja vad de vill göra under rasten. Elever berättar att de exempelvis spelar spel, är utomhus, vilar eller lyssnar till musik under rasterna, vilket även bekräftas av elevassistenter och lärare. Lärarna säger samtidigt att det finns ett lärande i allt de gör under skoldagen. På fråga till lärare om de därmed menar att de gråmarkerade positionerna i elevernas scheman är undervisning svarar en lärare ja. Läraren säger att elever exempelvis kan spela spel under rasterna, vilket de också kan göra under lektioner. Såväl elevassistenter som lärarna säger emellertid också att aktiviteterna under rasterna inte är kopplade till något specifikt ämnesområde och att lärarna inte följer upp och dokumenterar vad elever gör eller eventuellt lär sig under rasterna. Vidare säger en lärare att lärarna själva har rast i samband med elevernas lunchraster.

I intervju med representanter för elevhälsan säger en representant att hen har tagit upp med den tidigare tillförordnade rektorn att eleverna inte får sin garanterade undervisningstid. Detta som en följd av att den tid som nu utgör rast behöver vara planerad och en del av undervisningen om den också ska kunna räknas in som en del av undervisningen, utifrån ett upplägg med en samlad skoldag. Den tidigare tillförordnade rektorn bekräftar att hen har fått återkoppling från representanten i elevhälsan angående att eleverna har raster som inte utgör planerad undervisning. Den nytillträdda rektorn säger att hen uppfattar det som att de gråmarkerade positionerna i de aktuella schemana utgör rast och inte undervisning. Rektorn uppger vidare att hen har tagit upp med personalen att allt innehåll under skoldagen behöver vara målstyrt om man säger sig ha en samlad skoldag. Huvudmannen uppger i yttrande, den 18 juni 2026, att det har gjorts korrigeringar i schemana för individuella programmet, för att elever ska få sin garanterade undervisningstid. Enligt yttrandet har de gråmarkerade positionerna under förmiddagarna ändrats till planerad undervisning med fokus på hälsa, under de dagar eleverna har idrott och hälsa. Vidare ska tiden i matsalen bli planerad undervisning, med fokus på mat och hälsa.

Rättslig reglering

Av 19 kap 19 § skollagen framgår att utbildningen i anpassade gymnasieskolan ska bedrivas som heltidsstudier. Vidare framgår av 20 § samma kapitel att eleverna har rätt till minst 3 600 undervisningstimmar om 60 minuter (garanterad undervisningstid) fördelade på fyra läsår.

Enligt 4 kap. 22 § gymnasieförordningen är det huvudmannen som för nationella och individuella program i anpassade gymnasieskolan beslutar om antalet undervisningstimmar för varje nivå i ett ämne, varje ämnesområde och gymnasiearbetet i anpassad gymnasieskola samt om hur undervisningstiden ska fördelas över läsåren.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att eleverna på individuellt program på Vägga gymnasieskola 1a inte får sin garanterade undervisningstid. Skolinspektionens utredning visar att huvudmannen utgår från en praxis om att den totala undervisningstiden om 3600 timmar ska fördelas jämnt över de fyra läsåren, med 900 timmar per läsår. Huvudmannen har dock inte fattat beslut om antal undervisningstimmar per ämnesområde och hur dessa ska fördelas över läsåren. Detta är en brist.

Vidare visar Skolinspektionens utredning att elevernas scheman inom individuellt program är planerade utifrån ett upplägg med så kallad samlad skoldag och att detta har varit praxis under i vart fall de senaste sju åren. Enligt huvudmannen består läsåret av 178 skoldagar och skoldagarna ska

omfatta strax över 5 timmars undervisning i snitt per dag för att komma upp i 900 timmars undervisning per läsår. Utifrån ett upplägg med en samlad skoldag räknas all tid i skolan från klockan 08.00 till klockan 13.30, respektive klockan 14.00 en dag per vecka, som undervisning, undantaget 30 minuters lunch. I intervjuer med personalen framkommer dock att eleverna har åtminstone ytterligare 60 minuters rast varje dag.

Utredningen visar, utifrån inkomna scheman och personalintervjuer, att eleverna i realiteten får mellan 20 timmar och 15 minuter och 21 timmar och 15 minuters undervisning per vecka, vilket ger 720,9 respektive 756,5 timmar per läsår istället för de 900 timmar som enligt huvudmannen ska fördelas per läsår för att eleverna ska få sin garanterade undervisningstid om totalt 3600 timmar på 4 år. Att eleverna årligen har fått upp till 179 timmar för lite undervisningstid är en brist. Att eleverna totalt sett får långt mindre än den garanterade undervisningstiden är allvarligt och riskerar sannolikt att försvåra elevernas möjligheter att utveckla sina förmågor och kunskaper så långt som möjligt. Även om huvudmannen har inkommit med ett yttrande avseende elevens scheman föranleder detta ingen annan bedömning. Detta eftersom de schemaförändringar som huvudmannen hänvisar till endast avser framtida förändringar som ännu bara är i planeringsstadiet, samtidigt som brister för innevarande läsår redan är konstaterade.

Lärrledd undervisning på individuellt program

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inkomna elevscheman framgår, genom initialer, vilken personal som medverkar under vilka lektioner. Vid i vart fall sex lektioner per vecka, då undervisningen bedrivs i grupp, finns det enbart angivet elevassistenters initialer på schemapositionerna. Vidare framgår av lärarens scheman att lärare under vissa av dessa lektionstillfällen har planeringstid. På fråga till elevassistenter och lärare om vem som i de här fallen bedriver undervisningen svarar samtliga att det är elevassistenterna. Detta gäller två lektioner i ämnesområdet hem- och konsumentkunskap, två lektioner i ämnesområdet språk och kommunikation, en lektion i ämnesområdet natur- och miljö samt en lektion i ämnesområdet individ- och samhälle. Både elevassistenter och lärare säger att den främsta anledningen till att elevassistenter genomför undervisningen med olika elevgrupper är att en lärare fick i uppdrag att vara samordnare från och med vecka 43. Läraren behövde därför lägga in mer planeringstid i sitt schema, istället för undervisningstid. Den tidigare tillförordnade rektorn bekräftar att undervisningstid tagits bort från läraren, i samband med att läraren blev samordnare.

Både elevassistenter och lärare säger att det är lärare som ansvarar för den undervisning som bedrivs, även under de lektioner då elevassistenter

genomför undervisningen. Detta genom att läraren planerar innehållet av lektionen och under ett gemensamt möte, om en timme per vecka, pratar om planeringen och om undervisningens syfte samt hur olika lektioner fungerat. Vidare finns en struktur för lektionerna, som lärarna tagit fram, som även elevassistenterna ska följa. Elevassistenter säger att de är vana vid att ta ansvar för delar av undervisningen. Samtidigt säger de att upplägget har varit rörigt under läsåret och enligt lärarna hinner de inte följa upp undervisningen på det sätt som de vill. En lärare säger att hen inte är nöjd med hur undervisningsupplägget blivit under läsåret och att hen inte har full koll på hur det går för eleverna i undervisningen. Detta även om elevassistenter säger att de ger viss återkoppling till läraren i fråga om hur lektionen har fungerat. Exempelvis berättar de för läraren om något moment har tagit för lång tid och en elevassistent säger att hen delar ett dokument med läraren där elevassistenten skriver in vad de har gjort, vilket även bekräftas av en lärare.

I intervjuer med elevassistenter och lärare framkommer vidare att vissa elever undervisas enskilt av elevassistenter. Även i dessa fall uppger personalen att det är läraren som planerar innehållet för respektive lektion. En elevassistent säger att hen har fått ett schema från läraren, av vilket det framgår vad de ska göra under de lektioner som elevassistenten genomför med en enskild elev. På fråga om det då också framgår vad aktiviteten syftar till och vad eleven ska lära sig svarar elevassistenten nej. På vidare fråga om elevassistenten blir tillfrågad av läraren om vad de har gjort och hur det har gått för eleven svarar elevassistenten att läraren enbart frågar om allt har fungerat bra. Elevassistenter säger emellertid också att de vid enstaka tillfällen pratat om hur olika elever lär sig bäst och elevers behov av olika hjälpmedel. En lärare säger att elevassistenter och lärare sitter bredvid varandra i arbetsrummet och att de därmed också för löpande diskussioner om undervisningen. En annan lärare säger att hen har svårt för att hitta sådan tid tillsammans med elevassistenterna. Det medför att läraren och elevassistenterna inte kan fördjupa sig tillsammans i hur det går för enskilda elever, under den tid då elever arbetar enskilt med elevassistenter utanför klassrummet. På fråga till lärare om de någon gång under de här lektionspassen byter så att läraren undervisar den enskilda eleven under en del av lektionen medan elevassistenten genomför undervisning med den resterande gruppen svarar lärare nej.

Av skriftlig information som inkommit från huvudmannen inför tillsynen framgår att den tillförordnade rektorn har fått kännedom om att personliga assistenter ibland lämnas ensamma att genomföra undervisningen för enskilda elever. På fråga till elevassistenter om vem som undervisar elever som har personlig assistent svarar de att det är elevassistenter och lärare som undervisar även dessa elever. När Skolinspektionen återger uppgifter om att personliga assistenter bedriver viss undervisning svarar elevassistenterna att en elev undervisas enskilt av personliga assistenter

utifrån ett digitalt läromedel som läraren planerar, vilket även bekräftas i intervju med lärare. Lärare berättar att uppgifterna via det digitala läromedlet utgår från olika ämnesområden, där lärarna kan anpassa svårighetsgraden. En lärare säger att det däremot inte finns tid för att sitta ner tillsammans med personliga assistenter och prata om hur det går men att hen ändå stämmer av genom sms. Läraren säger att hen ibland också har samtal med de personliga assistenternas samordnare och under skoldagarna kollar läraren av med personliga assistenter hur det har gått, men då endast i förbifarten i elevens närvaro.

Rektorn, som nyligen tillträtt sin tjänst, säger att hen ännu inte riktigt förstått hur undervisningen är organiserad, men säger att hen uppfattar organisationen som rörlig. Till exempel har rektorn uppmärksammat att lärare kan fungera som assistenter under vissa lektioner. Det betyder, enligt rektorn, att det kan vara flera lärare som deltar i undervisningen under någon lektion medan det helt saknas lärare under andra lektioner. Huvudmannen uppger i yttrande, den 18 juni 2026, att de undervisningssituationer där endast elevassistenter närvarat har ändrats så att lärare numera också är inkopplade.

Rättslig reglering

Av 1 kap. 3 § skollagen framgår att definitionen av undervisning är: processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds av lärare eller förskollärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till denna lag och som syftar till utveckling och lärande genom att barn eller elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden.

Av 2 kap. 10 § skollagen framgår att rektorn beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter elevernas olika förutsättningar och behov. Rektorn fattar i övrigt de beslut och har det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i denna lag eller andra författningar.

Vidare framgår av 2 kap. 15 § skollagen att en legitimerad lärare eller förskollärare har ansvar för den undervisning som han eller hon bedriver.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att alla elever på individuellt program inte ges undervisning under ledning av lärare. Skolinspektionens utredning visar att elevassistenter under läsåret har fått ta över lektioner från lärare, som istället fått utökad planeringstid. Vidare genomför elevassistenter och i något fall personliga assistenter undervisning för enskilda elever. Utredningen visar att lärare planerar de aktiviteter och uppgifter som ska genomföras och de följer även upp hur olika aktiviteter fungerat och till viss del också hur det har gått för eleverna. Utredningen visar emellertid också att lärare inte alltid förmedlar till elevassistenter vad som är syftet med

olika aktiviteter och vad elever förväntas lära sig. Lärarna följer heller inte upp den undervisning som genomförs av elevassistenter, på ett sätt så att de vet hur det gått för de enskilda eleverna. En lärare behöver visserligen inte vara på plats i undervisningslokalen under hela lektionstiden för att undervisningen ska anses ske under ledning av lärare, men lärare behöver följa upp undervisningen på ett sätt så att de kan anpassa undervisningen vidare utifrån elevernas aktuella kunskapsnivå och utveckling. Vidare behöver eleverna ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att de ska ges förutsättningar att utvecklas så långt som möjligt i förhållande till kriterier för bedömning av kunskaper. Skolinspektionen bedömer att undervisningen inte kan anses ledas av lärare när ingen lärare närvarar under flera av veckans lektioner och när vissa elever till största del undervisas av personal som inte är anställda som lärare. Detta är en brist. Att huvudmannen i yttrande den 18 juni anger att förändringar gjorts så att lärare numera också är inkopplade på de lektioner där det tidigare endast varit elevassistenter föranleder ingen annan bedömning. Detta eftersom eleverna under läsåret inte fått lärarledd undervisning och att förändringen har gjorts först efter att läsåret avslutats samt att det är oklart vad som avses med att lärare är inkopplade.

Anmälan och utredning av behov av särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Anmälan om behov av utredning för särskilt stöd

I intervjuer med lärare, representanter för elevhälsan och rektorn framkommer att det inte finns några rutiner för skolans arbete med extra anpassningar och särskilt stöd. Lärare säger att mycket av deras rutiner och strukturer har fallit helt under de senaste två åren, då det inte haft någon stabil skolledning. Lärare på individuellt program säger att de inte känner till när eller hur en anmälan om utredning av behov av särskilt stöd ska göras. På fråga till lärarna om de har elever som har extra anpassningar, men där de uppmärksammat att det inte varit tillräckligt svarar lärarna nej. Samtidigt säger lärarna att de har "lyft" vissa elevers behov med elevhälsan och att de även har tagit upp elever direkt med specialpedagogen. De säger dock även att de under innevarande läsår främst har kommit fram till lösningar på egen hand och inom arbetslaget beslutat om hur de kan ge stöd till elever.

Lärare på nationellt program säger att det inte är uttalat att de ska anmäla eller lyfta elever som de uppmärksammar har svårigheter i sitt lärande. På fråga om de har gjort någon anmälan därför att de befarat att elever inte kommer att uppfylla betygskriterierna trots extra anpassningar svarar lärarna nej. Lärarna säger att personalen inom ett program istället pratar ihop sig och bestämmer tillsammans hur de ska göra. Vidare gör de olika

anpassningar efter att de också pratat med elever och föräldrar, i de fall de befarar att en elev inte klarar att nå ett betyg. En lärare säger att de vid något tillfälle också har kopplat in personal i elevhälsan. Lärarna ger exempel på elever som de har lyft med elevhälsan därför att de inte vetat hur de ska möta elevers behov, kopplat till elevers mående eller för att elever är frånvarande och inte kommer till lektioner. Lärarna säger också att de har lämnat betygsvarning för någon elev och flaggat för att det av olika anledningar inte fungerar i skolan för några elever och enligt lärare finns det elever som inte nått upp till betygsgränserna i alla ämnen. Lärarna säger även att de har flaggat för att det är för svårt med nationellt program för några av eleverna och att eleverna bland annat inte klarat av att genomföra apl.

Representanter för elevhälsan säger att det inte finns någon rutin för när lärare ska ta vidare elevärenden till elevhälsan. De säger att det under innevarande läsår inte har inkommit några anmälningar om att elever inte befaras nå målen. De säger vidare att de tror att lärare resonerar mycket sinsemellan istället. Enligt representanter för elevhälsan saknas en systematik i arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd och de säger att det kan ha hänt att lärare tagit upp någon elev i förbifarten med någon ur elevhälsan, utan att det i så fall uppfattats av dem som en anmälan. En representant för elevhälsan säger att hen emellertid har pratat med personal om elever kopplat till elevers mående och höga frånvaro, i samband med möten med lärare och elevassistenter.

Enligt den tidigare tillförordnade rektorn fanns det inga rutiner för arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd att utgå ifrån när hen tillträdde sin tjänst i maj 2025. Vidare säger både den tidigare tillförordnade rektorn och den nytillträdde rektorn att det är en form av "omvänd ordning" i verksamheten, på så sätt att specialpedagogen ibland uppmärksammar behov bland elever och då lyfter elevers behov med lärare, snarare än tvärtom. Härtill uppger den nytillträdde rektorn att lärare sagt att de uppfattat det som att de inte kan signalera när en elev befaras att inte nå målen innan eleven går i år 4. Detta eftersom eleven då fortfarande har tid kvar av sin utbildning.

Huvudmannen har, på begäran från Skolinspektionen, inkommit med en komplettering den 18 juni 2026 avseende en sammanställning över särskilt stöd för elever på skolenheten. I sammanställningen finns olika kolumner där huvudmannen bland annat ska ange datum för när anmälan om utredning för särskilt stöd inkommit samt antal aktuella åtgärdsprogram. Av sammanställningen framgår att det finns tre aktuella åtgärdsprogram för elever på skolenheten men att kolumnen för när anmälan inkommit för dessa elever är tom.

Utredning av behov av särskilt stöd

Av intervju med lärare framkommer att de inte känner till om elevers behov av särskilt stöd utreds. På fråga till lärare om hur de identifierar elevers behov och vilket stöd de behöver, om de varken anmäler eller utreder deras behov av särskilt stöd, svarar lärare att de istället prövar sig fram för att hitta vilket stöd som fungerar för eleverna. Vidare uppger representanter för elevhälsan att då det inte inkommit några anmälningar om elevers behov av särskilt stöd har de heller inte startat utredningar under innevarande läsår. Inför tillsynen har Skolinspektionen emellertid tagit del av tre åtgärdsprogram, av vilka det framgår att dessa har upprättats under läsåret 2025/2026. På fråga till representanter för elevhälsan om det har startats utredning för dessa tre elever svarar representanterna nej och säger att de mest diskuterat olika elevers mående och frånvaro, men inte elevers behov av stöd kopplat till elevers lärande. På fråga om de startat utredning med anledning av stödbehov kopplat till elevers mående och frånvaro svarar representanterna ja och uppger att de påbörjat utredningar för tre elever, varav en av eleverna har ett åtgärdsprogram samt två andra elever.

Av huvudmannens sammanställning över elever med särskilt stöd och åtgärdsprogram framgår att det har startats utredning för särskilt stöd för de tre eleverna som innehar åtgärdsprogram, men att utredningarna inte har avslutats. Av sammanställningen framgår att en av utredningarna startat den 23 september 2025, men elevens åtgärdsprogram är beslutat redan den 13 augusti 2025. Skolinspektionen har även begärt in tillhörande utredningar för upprättade åtgärdsprogram, men huvudmannen har inte inkommit med några sådana utredningar. I ett av åtgärdsprogrammen ingår dock en kartläggning och pedagogisk bedömning i själva åtgärdsprogrammet.

Av intervjuer med elevassistenter och lärare framkommer också att lärare själva, eller i samverkan med elevhälsan, beslutar om stödåtgärder utan att elevers behov utreds. Lärare och elevassistenter uppger bland annat att i de fall apl är för svårt för elever får eleverna istället göra praktik inom kommunens LSS³ verksamhet. Lärare ger exempel på elever som inte kunnat fullfölja sin apl trots anpassningar och stöd. Lärarna säger att detta är elever som de tidigare flaggat om till elevhälsan och rektorn, avseende att nationellt program är för svårt för eleverna. Enligt lärarna är det dock de själva, inom arbetslaget, som beslutat om att elever ska göra praktik istället för apl i de fall elever inte bedöms klara av apl. Den tidigare tillförordnade rektorn säger sig inte känna till att elever får göra praktik istället för apl, när det uppfattas som för svårt för dem.

Vidare uppger lärare att tre elever läser en form av reducerat program, genom att tid har reducerats bort för eleverna. Lärarna uppger att

³ Lag (1993:387) om stöd och service för vissa funktionshindrade.

utredning inte har genomförts för en av eleverna, utan att de endast via mejl från den tidigare tillförordnade rektorn har fått veta att eleven bland annat ska gå kortare skoldagar. Detta efter att rektorn gjort en överenskommelse med vårdnadshavare. Skolinspektionen tar del av en kopia av detta mejl i samband med intervjun. Representanter för elevhälsan bekräftar att elevens behov av särskilt stöd inte har utretts. Vidare säger den tidigare tillförordnade rektorn att det kan stämma att elevens behov inte utretts och att specialpedagogen inte har upprättat något åtgärdsprogram. Avseende de andra två eleverna som anges läsa en form av reducerat program framgår det av huvudmannens sammanställning att det startats utredning för båda eleverna men att dessa inte är avslutade även om en av eleverna innehar åtgärdsprogram.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår att om det bland annat inom ramen för undervisningen, uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.

Vidare framgår av samma paragraf att rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation.

Skolinspektionens bedömning

Anmälan om behov av att utredning för särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med att anmäla behov av utredning för särskilt stöd. Skolinspektionens utredning visar att lärare inte anmäler behov av utredning för särskilt stöd i samtliga fall där de uppmärksammat att elever befaras att inte nå målen.

Utredningen visar att anledningen till att lärare inte anmäler främst beror på att de inte har kännedom om när eller hur en anmälan ska göras och att det helt saknas rutiner för hur arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd ska bedrivas. Visserligen framkommer att lärare har lyft till elevhälsan, när det inte har fungerat i skolan för vissa elever, men det framkommer samtidigt att det enligt representanter för elevhälsan inte har inkommit några anmälningar. Vidare framgår att lärare i första hand försökt komma fram till lösningar själva när de befarat att elever inte kommer att nå upp till betygskriterierna. Att lärare inte anmäler behov av utredning för särskilt stöd när extra anpassningar inte är tillräckligt är en brist.

Utredning av behov av särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer vidare att det finns brister i skolans arbete med att starta utredningar för behov av särskilt stöd. Skolinspektionens utredning visar att åtgärdsprogram har upprättats utan att elevens behov av särskilt stöd först har utretts. Vidare visar Skolinspektionens utredning att elever har getts ingripande stödåtgärder, i form av att apl har ersatts med praktik inom kommunens LSS verksamhet och att undervisningstid har reducerats bort för elever på nationellt program, utan att elevernas behov av särskilt stöd först har utretts. Detta är en brist.

Åtgärdsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

På fråga till lärare, representanter för elevhälsan och rektorn om hur många elever som har åtgärdsprogram svarar samtliga att de inte vet. En representant för elevhälsan uppger att det kan vara åtta åtgärdsprogram, men säger att hen inte säkert vet. Skolinspektionen begär i samband med skolbesöket att huvudmannen ska inkomma med en komplettering avseende antal åtgärdsprogram. Huvudmannen ska också inkomma med samtliga upprättade åtgärdsprogram samt tillhörande utredningar och de eventuella uppföljningar och utvärderingar som har gjorts i respektive ärende. Av huvudmannens komplettering, som inkom den 18 juni 2026, framgår att det inte finns fler åtgärdsprogram än de tre som inkommit till myndigheten inför tillsynen. På fråga till representanter för elevhälsan om vad för typ av stödåtgärder som beslutas inom ramen för ett åtgärdsprogram svarar en representant att åtgärdsprogram främst upprättats som en följd av elevers frånvaro och att det då gäller beslut om reducerat program. Representanten säger att det däremot inte har upprättats något åtgärdsprogram gällande beslut om stöd och förändringar avseende elevers apl. Av ett av åtgärdsprogrammen framgår bland annat att en åtgärd är att eleven ska få tid för återhämtning på en lugn och trygg plats, t.ex. hemmet. På fråga till representanter för elevhälsan om hur denna åtgärd ska tolkas svarar en representant att åtgärden innebär att eleven läser enligt reducerad tid, men att inga ämnen har reducerats bort. Enligt elevhälsorepresentanten slutar eleven dock till lunch varje dag, men säger att detta inte framgår av elevens åtgärdsprogram.

I samband med skolbesöket begär Skolinspektionen även att huvudmannen ska inkomma med uppgifter om elever med beslut om reducerat program. Av den inkomna kompletteringen framgår att endast en elev har fått beslut om reducerat program under läsåret. Huvudmannen har bifogat beslutet som avser en elev som inte har något upprättat åtgärdsprogram. Av beslutet framgår att ämnet idrott och hälsa har reducerats bort efter att eleven har önskat det och mentorn har stöttat beslutet. Vidare anges att

andra åtgärder inte har gett effekt. Vilka andra åtgärder som har vidtagits framgår inte. Däremot framgår att den tidigare tillförordnade rektorn har fattat beslutet.

Av samtliga tre åtgärdsprogram framgår att den tidigare tillförordnade rektorn är den som fattat beslut om åtgärdsprogram. Vidare framgår datum för när uppföljning och utvärdering ska genomföras samt att specialpedagogen är ansvarig för detta. Ett av åtgärdsprogrammen, som är beslutat den 5 september 2025 ska enligt uppgift i åtgärdsprogrammet ha följts upp den 26 september 2025. Trots att Skolinspektionen begärt att huvudmannen skulle inkomma med de eventuella uppföljningar och utvärderingar som genomförts har ingen sådan dokumentation inkommit i ärendet. På fråga till representanter för elevhälsan om vad som har gjorts efter september 2025 svarar en representant att hen inte känner till att det åtgärdsprogrammet har följts upp sedan dess, men att det kanske ska följas upp efter sommaren. Något nytt datum för uppföljning eller utvärdering framgår inte av åtgärdsprogrammet och när lärare tillfrågas om vad som har hänt i ärendet säger de att det åtgärdsprogrammet kanske inte är helt aktuellt längre.

Rättslig reglering

Av 3 kap 9 § skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärder ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogram beslutas av rektorn eller den rektorn delegerat det till. Om en utredning om särskilt stöd visar att eleven inte behöver särskilt stöd ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till istället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

Av 9 kap. 6 § gymnasieförordningen får en elev i anpassade gymnasieskolan befrias från undervisning i ett eller flera ämnen, nivåer i ämnen eller gymnasiearbetet i anpassad gymnasieskola om eleven önskar det och har påtagliga studiesvårigheter som inte kan lösas på något annat sätt eller saknar förutsättningar att klara av ett fullständigt program. Reducerat program beslutas inom ett åtgärdsprogram.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i arbetet med åtgärdsprogram på Vägga gymnasieskola 1a. Skolinspektionens utredning visar att beslut om reducerat program inte alltid beslutas inom ett åtgärdsprogram. Detta är en brist.

Skolinspektionens utredning visar också att det visserligen framgår datum för när åtgärdsprogram ska följas upp och utvärderas. Det framgår dock att ett av åtgärdsprogrammen mest troligt inte har följts upp sedan september 2025 och att det inte framgår något nytt datum för när åtgärdsprogrammet ska följas upp eller utvärderas nästa gång.

Studie- och yrkesvägledning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervjuer med elevassistenter och lärare framkommer att de inte har haft någon studie- och yrkesvägledare på skolan sedan oktober månad. Lärare på individuellt program samt elevassistenter och lärare på nationellt program och representanter för elevhälsan säger samstämmigt att avsaknaden av SYV har fått stora konsekvenser för eleverna. Lärare på individuellt program säger att det särskilt har fått konsekvenser för de elever som går sitt sista år. Lärarna säger att de visserligen har försökt att hjälpa till genom att visa på olika framtida möjligheter för enskilda elever, men säger samtidigt att de inte har tillräcklig kompetens och inte känner till alla alternativ avseende olika utbildningsvägar och framtida sysselsättning. Därför har eleverna inte fått en vägledning som omfattar hela det utbud som finns.

Elevassistenter och lärare för nationellt program säger att det inte har funnits någon som kunnat guida eleverna kring deras framtida möjligheter, när de inte haft någon SYV. Detta eftersom personalen saknar kompetens för att kunna vägleda eleverna. Eleverna har därför inte fått vägledning om vad de kan göra efter anpassat gymnasium och inte kunnat matchas mot rätt aktivitet, utifrån sina behov. På fråga till lärarna om det finns ansvarsområden som deras tidigare SYV hade som de har fått överta svarar lärarna nej. Lärarna säger att de har frågat rektorn men att de inte fått till sig att det är något som någon av dem ska göra. De säger vidare att de inte har blivit tillfrågade av skolledningen om elevernas behov av studie- och yrkesvägledning och med vilken omfattning det behövs. På fråga om det finns sådant som de ändå har gjort för att tillgodose elevers behov av vägledning svarar lärarna att de inte har koll på vad de ska göra. De säger att eleverna exempelvis inte har fått åka på studiebesök för att besöka alternativa studievägar efter gymnasiet, såsom exempelvis folkhögskola eller Komvux som anpassad utbildning. En elevassistent berättar att hen har gjort studiebesök tillsammans med en elev på en folkhögskola eftersom mentorn och elevassistenten bedömde att eleven behövde få se den möjligheten. Detta har dock enbart gällt för en enstaka elev.

Representanter för elevhälsan säger att SYV tidigare har varit en länk till livet efter skolan, men utan SYV har elever upplevt en minskad trygghet och istället en ökad oro för vad som ska hända efter skolan. Representanterna

säger att även vårdnadshavare och lärare har upplevt en ökad oro gällande elevernas framtid. Detta även om personal från arbetsförmedlingen har varit på skolan och pratat med vissa elever på nationellt program. Lärare säger att det handlar om arbetsförmedlingens skolsamverkan, med frågor om huruvida elever kan stå till arbetsmarknadens förfogande. Enligt lärarna är detta främst en samverkan mellan vårdnadshavare och arbetsförmedlingen. Lärarna uppger också att eleverna har erbjudits att vid två tillfällen å två timmar per gång ställa frågor till deras tidigare SYV. Lärarna säger dock att eleverna inte vetat vad de skulle fråga om och att detta inte alls har motsvarat elevernas behov av vägledning.

I intervju med rektorn bekräftas uppgifterna om att de inte haft någon SYV sedan i oktober månad. Den tidigare tillförordade rektorn säger att det inte har varit möjligt att tillsätta någon ny SYV för anpassade gymnasieskolan under läsåret, men att rektorn bitt en av samordnarna att ansvara för att elever får göra studiebesök. Rektorn bekräftar även att deras tidigare SYV har kommit till skolan vid två tillfällen för att besvara elevers frågor och ge vägledning men säger samtidigt att de, under det här läsåret, inte har kunnat möta de behov av studie- och yrkesvägledning som finns. Rektorn, som nyligen tillträtt sin tjänst, säger att verksamhetschefen ställt frågor om vilket behov av SYV som finns inom verksamheten. Rektorn arbetar därför med att tydliggöra behovens innebörd och omfattning. Rektorn säger vidare att det behövs specifik kompetens för att möta behoven inom anpassade gymnasieskolan, eftersom elevernas framtida möjligheter skiljer sig åt i jämförelse med elever i andra skolformer.

I intervju med representanter för huvudmannen framkommer att det förs en dialog om vilka arbetsuppgifter som behöver utföras av SYV och vilka delar av en studie- och yrkesvägledning som kan utgöra en del av undervisningen. Förvaltningschefen säger att eleverna har getts en viss vägledning även under detta läsår, bland annat genom det fortsatta samarbetet med arbetsförmedlingen och genom att skolans tidigare SYV funnits på plats på skolan vid vissa tillfällen. På fråga om eleverna har fått sina behov av studie- och yrkesvägledning tillgodosedda under läsåret svarar förvaltningschefen att eleverna har fått studie- och yrkesvägledning, men att hen har svårt att uttala sig om huruvida detta varit tillräckligt utifrån elevernas behov. Under intervjun säger förvaltningschefen att planen är att den anpassade gymnasieskolan åter ska få tillgång till SYV framöver. Hur detta ska organiseras, exempelvis om de ska ha en SYV som ska ha ansvar för både den anpassade gymnasieskolan och den anpassade grundskolan eller om det ska vara en del av den resurs av SYV som finns inom gymnasieskolan ska ses över i augusti månad. Huvudmannen uppger i yttrande, den 18 juni 2026, att huvudmannens bedömning är att eleverna har haft tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet har tillgodosetts. Detta eftersom eleverna under tidigare läsår har haft tillgång

till SYV och huvudmannen framhåller även att all studie- och yrkesvägledning inte sker under sista terminen samt att kontakt med arbetsförmedlingen och verksamheter inom LSS har upprätthållits.

Rättslig reglering

Av 2 kap. 29 § skollagen framgår att elever i alla skolformer utom förskolan och förskoleklassen ska ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. Även den som avser att påbörja en utbildning ska ha tillgång till vägledning.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att eleverna på Vägga gymnasieskola 1a, under läsåret 2025/2026, inte har fått en vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet som kan anses ha tillgodosett deras behov. Skolinspektionens utredning visar att det inte funnits någon SYV på skolan sedan oktober månad och att ingen annan ur personalen har övertagit ansvarsområden eller arbetsuppgifter från SYV, bland annat som en följd av att personalen själva inte anser sig ha den kompetens som krävs. Utredningen visar visserligen att eleverna har fått viss vägledning genom samverkan med arbetsförmedlingen och enstaka besök från deras tidigare SYV. Däremot har eleverna inte fått en vägledning som omfattat de olika framtida möjligheter som finns, avseende utbildnings- och yrkesval. Att huvudmannen uppger i sitt yttrande att elevers behov av studie- och yrkesvägledning har tillgodosetts, trots att de inte haft någon SYV under största delen av innevarande läsår föranleder ingen annan bedömning. Detta eftersom lärare och elevassistenter som i så fall skulle ha tillgodosett elevernas behov av studie- och yrkesvägledning uppger att de inte har kunnat ge eleverna den vägledning som de behöver.

Plan mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Inför tillsynen har Skolinspektionen begärt att få del av skolans plan mot kränkande behandling. Av den inkomna planen framgår att denna gällde för läsåret 2023/2024. På fråga till elevassistenter, lärare, representanter för elevhälsan och rektorn om det finns någon aktuell plan för skolenheten svarar flera att de inte känner till om det finns någon aktuell plan. Vidare säger flera ur personalen att den plan som inkommit till Skolinspektionen är den senast upprättade planen. Vad det beror på att det inte upprättats någon ny plan kan personalen inte svara på. Några elevassistenter tror dock att anledningen till att det inte upprättats någon plan under innevarande år är att de haft en tillförordnad rektor under det senaste året. Den tidigare

tillförordnade rektorn bekräftar att personalen inte har involverats i att utarbeta någon ny plan för läsåret 2025/2026.

På fråga till representanter för huvudmannen om de känner till varför det inte finns någon aktuell plan för innevarande läsår säger de att detta är ett förbiseende och en klar brist. Förvaltningschefen säger att rektorerna har i uppdrag att årligen uppdatera planen mot kränkande behandling. Huvudmannen gör dock inte någon årlig kontroll av att det faktiskt blivit gjort, annat än genom stickprov.

Rättslig reglering

Av 6 kap 8 § skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen inte har sett till att det varje år har upprättats en plan för de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Skolinspektionens utredning visar att det inte har upprättats någon plan, som omfattar en översikt över åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling eller någon redogörelse för hur tidigare planerade åtgärder har genomförts under i vart fall de senaste två läsåren. Detta är en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Karlshamns kommuns verksamhet vid Vägga gymnasieskola 1a uppfyller inte författningarnas krav vad gäller garanterad undervisningstid, lärarledd undervisning, anmälan och utredning av särskilt stöd, åtgärdsprogram, studie- och yrkesvägledning samt plan mot kränkande behandling. Det finns därför skäl att förelägga Karlshamns kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Extra anpassningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av samtliga intervjuer med lärare, representanter för elevhälsan och rektorn framgår att lärare ger extra anpassningar till enskilda elever när lärare befarar att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper om minst ska uppfyllas. Lärare som undervisar på individuellt program berättar att de utgår från ett dokument kallat "så här behöver jag ha det i skolan" som fylls i när eleverna påbörjar sin utbildning i anpassade gymnasieskolan. Exempel på extra anpassningar är individuellt utformade elevscheman med bildstöd eller i digitalt format. På fråga till lärarna om det finns elever som är i behov av extra anpassningar som de inte kunnat tillgodose svarar lärarna nej. Lärare på nationellt program säger att de exempelvis tränar bussåkning, som en extra anpassning för vissa elever, i syfte att bland annat träna elevers självständighet. Vidare kan elever få extra tid i specifika ämnen eller tid för att färdigställa gymnasiearbetet, med stöttning av lärare eller elevassistenter.

I intervju med representanter för elevhälsan framkommer visserligen att de sällan samtalar gemensamt om vad som är extra anpassningar och att sådana samtal hade kunnat leda till att fler extra anpassningar utformats. Enligt representanterna betyder detta dock inte att elever inte fått de extra anpassningar som de behövt. Vidare säger rektorn att det inte finns någon sammanhållen bild av vad som utgör extra anpassningar i deras verksamhet och att det saknas systematik i arbetet. Samtidigt är rektorn av uppfattningen att lärare ger elever sådana extra anpassningar som de behöver.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 5 § skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggingsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt. Detta gäller elever i samtliga skolformer och i fritidshemmet.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Karlshamns kommun har brutit mot bestämmelserna när det gäller extra anpassningar.

Arbetsplatsförlagt lärande

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av samtliga intervjuer med elever, lärare på nationellt program och apl-samordnare framkommer att elever erbjuds apl om minst 22 veckor under sina fyra år i anpassade gymnasieskolan. I intervju med elever på nationellt program framkommer att samtliga av de intervjuade eleverna gjort apl under innevarande läsår. Eleverna säger att samtliga elever brukar göra apl och att antalet apl-veckor ökar för varje läsår, vilket även bekräftas i intervju med lärare. Några elever berättar att de haft mer apl än vad som krävs, enligt egna önskemål, medan någon elev säger sig ha fått mindre apl under en apl-period, på grund av att eleven behövde avbryta sin apl till följd av personliga omständigheter.

I intervju med apl-samordnare och lärare framkommer att apl-samordnaren anordnar apl-platser för elever som går programmen handel och service⁴ samt hotell, restaurang och bageri. Enligt apl-samordnaren är det visserligen svårt att få till sammantaget 22 veckors apl för varje elev, men samtliga elever har erbjudits apl-platser. För elever på programmet fastighet och byggnation⁵ är det en lärare som anordnar apl-platser för eleverna och det framgår att även de eleverna har erbjudits apl-platser. Enligt lärarna är de flexibla på så sätt att elever som önskar det kan få mer än 22 veckors apl och elever som av någon anledning missat tid under någon apl-period har möjlighet att ta igen tiden vid senare tillfälle. Av intervjuerna framkommer emellertid också att det finns elever som inte kommer upp i totalt 22 veckors apl, detta dock inte som en följd av att skolan inte kan ordna apl-platser. Istället framkommer att vissa elever inte klarar att fullfölja sin apl på grund av elevers individuella förutsättningar och personliga skäl, trots att personal från skolan sett till att elever kunnat ta sig till sin apl-plats och gett stöd på apl-platsen. Elever har då fått undervisning i skolan istället. Rektorn säger att hen inte har kontrollerat hur många veckors apl som ligger utlagt för varje elev, men förutsätter att det planeras tillräckligt.

Huvudmannen har, på begäran från Skolinspektionen, inkommit med en komplettering den 18 juni 2026 med en sammanställning över elevers apl. Sammanställningen omfattar totalt 18 elever, varav åtta elever i år 4 och bekräftar bilden av att någon enstaka elev fått mer än totalt 22 veckors apl,

⁴ Före den 1 augusti 2025 gäller det programmet för administration, handel och varuhantering.

⁵ Före den 1 augusti 2025 gäller det programmet för fastighet, anläggning och byggnation.

samtidigt som andra fått mindre. För några elever anges även olika anledningar till att elever inte kunnat fullfölja sin apl och därför fått färre dagar än planerat.

Rättslig reglering

Av 19 kap. 18 § skollagen framgår att ett nationellt program ska innehålla arbetsplatsförlagt lärande. Vidare framgår av 4 kap. 12-13 §§ gymnasieförordningen att det i anpassade gymnasieskolan ska förekomma arbetsplatsförlagt lärande på alla nationella program i minst 22 veckor. För en elev i anpassade gymnasieskolan ska varje vecka som genomförs på en arbetsplats anses motsvara 25 timmars garanterad undervisningstid. Huvudmannen ansvarar för att skaffa platser för det arbetsplatsförlagda lärandet och att detta uppfyller de krav som finns för utbildningen. Rektorn beslutar om att hela eller delar av nivåer i ämnen ska förläggas till arbetsplatser och om hur fördelningen över läsåren ska göras.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Karlshamns kommun har brutit mot bestämmelserna när det gäller apl. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Carolin Levinsson

Beslutsfattare
Signerat av: Carolin Levinsson

X Therése Mineur

Föredragande
Signerat av: Therése Mineur

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Douglas Rinaldo medverkat.